

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne: **N.K., rod. D.**, bytom H., H., zast. JUDr. J.D., advokátom, Š., M. proti žalovanému: **P.J.**, so sídlom J., IČO: X., zast. JUDr. M.K., advokátkou, J., S., **o vyhlásenie neplatnosti rozhodnutia členskej schôdze**, na dovolanie žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Prešove zo dňa 15.04.2010, č. k. 4 Cob 1/2010-235, takto

r o z h o d o l:

Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalovaného **o d m i e t a**.
Žalobcovi náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e:

Žalobkyňa sa podaným návrhom domáhala vyhlásenia neplatnosti rozhodnutia členskej schôdze zo dňa 09.08.2007, ktorým bolo potvrdené rozhodnutie Predstavenstva družstva zo dňa 12.05.2007 o jej vylúčení z členstva v družstve a zároveň žiadala určiť, že žalobkyňa naďalej zostáva členkou družstva. Právny zástupca žalobkyne vzal návrh v časti určenia, že zostáva členkou družstva späť, preto okresný súd uznesením zo dňa 10.12.2007, č. k. 3 Cb 137/2007-16 v tejto časti konanie zastavil a zvyšok návrhu vylúčil na samostatné konanie.

Dôvodom vylúčenia žalobkyne z družstva bolo podľa nej nezaplatenie základného členského vkladu vo výške 20 000 Sk, rezervného fondu vo výške 2 000 Sk a nedeliteľného

fondu vo výške 50 000 Sk, pričom až do rokovania členskej schôdze dňa 21.05.2007 a schválenia Dodatku k Stanovám družstva č. 3 sa s výškou členských vkladov, rezervného fondu a nedeliteľného fondu v družstve nič nerobilo. Na uvedenej členskej schôdzi bolo prijaté uznesenie o navýšení základného imania družstva na sumu 7 260 000 Sk a povinnosti zakladajúcich členov družstva zvýšiť základný členský vklad na 20 000 Sk na vrub vneseného majetkového podielu. Rezervný fond sa mal do výšky 2 000 Sk navýšiť vkladom alebo odčlenením z majetkového podielu a nedeliteľný fond mal byť vytvorený vo výške 50 000 Sk odpočítaním z hodnoty majetkového vkladu, ktorý si každý člen vniesol do družstva pri vstupe. Ak sa žalobkyňa stala členkou družstva dňa 11.07.2001, t. j. pri zápise družstva do Obchodného registra, nemohla jej uplynúť lehota na zaplatenie členských vkladov dňa 11.07.2006, ale lehota na doplnenie vkladu začala plynúť až po 21.05.2005, t. j. po schválení Dodatku č. 3 a mala uplynúť dňa 21.05.2010.

Súd prvého stupňa z vykonaného dokazovania zistil, že žalovaný viedol žalobkyňu ako členku družstva pod č. prihlášky 110 s majetkovým podielom 215 636 Sk, pričom žalovaný eviduje voči žalobkyni nezaplatený členský vklad vo výške 20 000 Sk, rezervný fond vo výške 2 000 Sk, nedeliteľný fond vo výške 50 000 Sk a na vyrovnanie straty za rok 2002 dlh vo výške 1 997 Sk. Dlh žalobkyne voči družstvu teda predstavuje sumu 73 997 Sk. Nakoľko žalobkyňa napriek výzve na predloženie listinných dôkazov preukazujúcich jej vklad do družstva predmetné doklady nedoložila, Predstavenstvo družstva uznesením č. 93/07 zo dňa 14.05.2007 rozhodlo o vylúčení žalobkyne z členstva v družstve. Členská schôdza rozhodnutím č. 219/2007 potvrdila platnosť rozhodnutia Predstavenstva družstva a dňa 10.08.2007 bolo ukončené členstvo žalobkyne v družstve.

Súd prvého stupňa sa pred samotným rozhodovaním o neplatnosti rozhodnutia členskej schôdze zaoberal prejudiciálnou otázkou, či sa žalobkyňa stala členkou družstva, pretože len členovi možno priznať ochranu. Nakoľko žalobkyni nevznikol členský pomer originálnym spôsobom, t. j. po zaplatení vstupného vkladu, ani titulom dedenia, súd prvého stupňa rozsudkom zo dňa 09.11.2009, č. k. 3 Cb 159/2007-60 žalobu zamietol a žalovanému náhradu trov konania s poukazom na ust. § 150 O. s. p. nepriznal. Podľa súdu mal žalovaný z dostupných listín a dôkazov dostatok informácií o tom, či žalobkyňa je alebo nie je členkou družstva. A ak boli pochybnosti, mal sa skontaktovať so žalobkyňou a vysporiadať nezrovnalosti bez jej vylúčenia z družstva. Bez rozhodnutia žalovaného by žalobkyňa nepodala žalobu.

Proti rozhodnutiu podala žalobkyňa odvolanie a žiadala napadnutý rozsudok zmeniť a návrhu v celom rozsahu vyhovieť, keďže bola ako členka družstva vedená na všetkých

prezenčných listinách členských schôdzí žalovaného. Podľa žalobkyne bolo podmienkou prijatia za člena družstva len podpísanie prihlášky, pričom podpis žalobkyne nikto nespochybnil.

Proti rozsudku v časti trov konania podala odvolanie právna zástupkyňa žalovaného, ktorá nesúhlasila so zamietnutím nároku na náhradu trov konania s poukazom na § 150 ods. 1 O. s. p. Odvolateľ poukázal na skutočnosť, že listom zo dňa 30.03.2007 vyzval žalobkyňu na doloženie dokladov ohľadne svojej majetkovej účasti, pričom žalobkyňa predmetné doklady nedoložila ani po dobu 2 rokov od vylúčenia z členstva v družstve. Vzhľadom na uvedené skutočnosti odvolaciemu súdu navrhol rozsudok súdu prvého stupňa v časti trov konania zmeniť a úspešnému žalovanému priznať náhradu trov konania.

Krajský súd v Prešove ako súd odvolací vec prejednal a rozsudok Okresného súdu Stará Ľubovňa ako vecne správny v celom rozsahu potvrdil. Zároveň žalovanému náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

Odvolací súd v odôvodnení rozsudku uviedol, že napriek nepreukázaniu zaplataenia vstupného vkladu zo strany žalobkyne, a teda nevzniknutia jej členstva v družstve, paradoxne Predstavenstvo družstva rozhodlo o jej vylúčení z družstva a následne členská schôdza rozhodla o potvrdení rozhodnutia Predstavenstva, i keď žalobkyňa nebola členkou družstva. Odvolací súd súčasne poukázal na skutočnosť, že právo na podanie návrhu na vyslovenie neplatnosti uznesenia členskej schôdze patrí len členovi družstva /§ 242 Obchodného zákonníka/. Keďže žalobkyňa nezaplatila vstupný vklad, nestala sa členkou družstva, a preto nie je aktívne legitimovaná na podanie žaloby o neplatnosti rozhodnutia členskej schôdze. Súd sa stotožnil s rozhodnutím okresného súdu v časti náhrady trov konania a ako vecne správne ho potvrdil. Zároveň žalovanému v zmysle ust. § 150 O. s. p. nepriznal náhradu trov odvolacieho konania, nakoľko spor bol vyvolaný žalovaným družstvom, ktoré v období rokov 2001 - 2007 viedlo žalobkyňu ako členku družstva, aj keď členkou nebola, pričom Predstavenstvo rozhodlo o jej vylúčení z družstva, čo potvrdila členská schôdza družstva. Žalovaný si sám zapríčinil trovy súdneho konania, keď pri zakladaní družstva a konaní členských schôdzí si nedoriešil členskú základňu a neoveroval, či prihlásení členovia družstva zaplatili vstupný vklad a stali sa členmi družstva.

Žalovaný podal prostredníctvom právneho zástupcu proti rozhodnutiu odvolacieho súdu v časti náhrady trov konania včas dovolanie, v ktorom uviedol, že mu napadnutým rozhodnutím v zmysle ust. § 237 písm. f/ O. s. p. ako účastníkovi konania bola postupom súdu odňatá možnosť konať pred súdom, keďže krajský súd odvolanie nepripustil. Zároveň je konanie postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci

a rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolateľ nesúhlasil s právnym názorom odvolacieho súdu, pretože ak majú účastníci konania pred súdom rovnaké postavenie, záver súdu sa rovnakému postaveniu účastníkov prieči. Podľa dovolateľa sa žalovaný so žalobkyňou skontaktoval prípisom zo dňa 30.03.2007 a žiadal predloženie dokladov o majetkovej účasti. Žalobkyňa doklady nepredložila, proti návrhu predstavenstva sa odvolala a uviedla, že keby mala vedomosť o svojich záväzkoch, tieto by vyrovnala. Odvolanie doplnil jej právny zástupca, ktorý rozobral majetkovú účasť žalobkyne v A.J. Žiadne doklady neboli doložené ani do pojednávania. Žalovaný na pojednávaní navrhol súdu, aby určil lehotu, v ktorej by žalobkyňa vysporiadala svoje členské vklady, pretože žalovaný bol ochotný skončiť spor dohodou alebo zmierom. Dovolateľ mal za to, že vykonal všetky dostupné opatrenia na pokračovanie členstva žalobkyne, avšak žalobkyňa nebola iniciatívna. Dovolateľ zároveň poukázal na svoje obdobné súdne konania, kde mu ako úspešnému v konaní bola priznaná náhrada trov konania. Vzhľadom na uvedené, dovolateľ žiadal napadnuté rozhodnutie zmeniť tak, že úspešnému žalovanému sa priznávajú trovy konania prvostupňového súdu vo výške 181,32 Eur, trovy odvolacieho konania vo výške 603,17 Eur a trovy dovolacieho konania vo výške 324,40 Eur alebo, aby rozhodnutie prvostupňového a odvolacieho konania zrušil a vec vrátil prvostupňovému súdu na ďalšie konanie.

K dovolaniu sa vyjadril aj právny zástupca žalobkyne, podľa ktorého súdy rozhodli správne, keď účastníkom konania náhradu trov nepriznali. Žalobkyňa sa dôvodne domáhala svojho práva podať žalobu na súde, keďže žalovaný ju bezdôvodne vylúčil z členstva v družstve, pričom rozhodnutie družstva ani neobsahovalo poučenie o možnosti podať opravný prostriedok. Súčasne dovolaciemu súdu navrhol dovolanie ako nedôvodné zamietnuť, nakoľko odvolací súd vo výroku svojho potvrdzujúceho rozsudku vyslovil, že dovolanie nie je prípustné. V prípade úspechu si uplatnila náhradu trov konania za 1 úkon právnej pomoci (vyjadrenie k dovolaniu) vo výške 81,82 Eur.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací /§ 10a ods. 1 O. s. p./ po zistení, že dovolanie podal účastník konania včas /§ 240 ods. 1 O. s. p./, zastúpený advokátom /§ 241 ods. 1 O. s. p./, bez nariadenia dovolacieho pojednávania /§ 243a ods. 1 O. s. p./ preskúmal dovolanie podľa ust. § 242 ods. 1 a dospel k záveru, že dovolanie nie je prípustné.

Podľa ust. § 236 O. s. p., dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

Podľa ust. § 239 ods. 1 O. s. p. dovolanie je tiež prípustné proti uzneseniu odvolacieho súdu, ak

- a) odvolací súd zmenil uznesenie súdu prvého stupňa,
- b) odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločenstiev /§ 109 ods. 1 písm. c/ na zaujatie stanoviska. Dovolanie nie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa odmietlo odvolanie proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa o zamietnutí návrhu na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/.

Podľa ust. § 239 ods. 2 O. s. p. dovolanie je prípustné tiež proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak

- a) odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu,
- b) ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia,
- c) ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky.

Podľa ust. § 239 ods. 3 O. s. p., ustanovenia odsekov 1 a 2 neplatia, ak ide o uznesenie o príslušnosti, predbežnom opatrení, poriadkovej pokute, o znalečnom, tlmočnom, o odmietnutí návrhu na zabezpečenie predmetu dôkazu vo veciach týkajúcich sa práva duševného vlastníctva a o trovách konania, ako aj o tých uzneseniach vo veciach upravených Zákonom o rodine, v ktorých sa vo veci samej rozhoduje uznesením.

Dovoláním žalovaný síce napadol rozsudok odvolacieho súdu, ale len v časti výroku o nepriznaní náhrady trov konania, preto odvolací súd posúdil prípustnosť dovolania v zmysle ust. § 239 O. s. p. V zmysle ust. § 167 ods. 1 druhá veta O. s. p. súdy rozhodujú o trovách konania uznesením, pričom v zmysle ust. § 151 ods. 1 prvá veta O. s. p. o tejto povinnosti rozhodujú spravidla v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. Výrok o trovách konania je súčasťou rozsudku vo veci samej /ust. § 155 ods. 1 druhá veta O. s. p./ z dôvodu procesnej hospodárnosti, preto rozhodnutie o trovách konania svojim začlenením do rozsudku nestráca povahu uznesenia.

V prejednávanej veci je nepochybné, že žalovaný dovoláním napáda uznesenie odvolacieho súdu, ktorým bolo rozhodnuté o trovách konania. Jeho dovolanie je preto podľa ust. § 239 ods. 3 O. s. p. procesne neprípustné.

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, a to z dôvodov ustanovených v ust. § 237 O. s. p. Žalovaný svoje podanie opiera o dôvod, že sa mu ako účastníkovi konania postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom /§ 237 písm. f/ O. s. p./.

Dovolací súd preskúmal prípustnosť dovolania z dôvodov uvedených dovolateľom v dovolacom podaní.

Za odňatie možnosti konať pred súdom sa považuje postup súdu, ktorým bola účastníkovi konania znemožnená realizácia procesných práv priznaných Občianskym súdnym poriadkom za účelom obhájenia a ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. Ide o vadu, kedy súd konal v rozpore so zákonom a všeobecnými záväznými právnymi predpismi, pričom týmto postupom odňal účastníkovi konania procesné práva, ktoré mu priznáva právny poriadok.

K odňatiu možnosti žalovaného konať pred súdom malo podľa jeho názoru dôjsť tým, že krajský súd odvolanie nepripustil, ako i tým, že žalovanému nepriznal náhradu trov konania z dôvodov hodných osobitného zreteľa v zmysle ust. § 150 ods. 1 O. s. p.

Podľa ust. § 142 ods. 1 O. s. p., účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

Podľa ust. § 150 ods. 1 prvá veta O. s. p., ak sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, nemusí súd výnimočne náhradu trov konania celkom alebo sčasti priznať.

V zmysle ust. § 201 O. s. p. môže účastník konania odvolaním napadnúť rozhodnutie súdu prvého stupňa. Nakoľko v danom prípade podanie smeruje proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, dovolací súd vo svojom rozhodnutí správne poučil účastníkov konania o nemožnosti podania odvolania, preto žalovaného názor, že mu krajský súd odňal možnosť konať pred súdom, keď odvolanie nepripustil, nie je na mieste. V prípade, že žalovaný v dovolaní urobil len chybu v písaní a mal na mysli, že krajský súd nepripustil dovolanie, považuje dovolací súd za potrebné uviesť, že súdy nemajú povinnosť poučovať o podaní dovolania. Jediným prípadom vyslovenia prípustnosti dovolania odvolacím súdom je skutočnosť, že sa jedná o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, t. j. je potrebné vyriešiť závažné právne otázky. Otázku, či ide o vec zásadného právneho významu, je oprávnený posúdiť len odvolací súd, pričom dovolací súd je viazaný názorom odvolacieho súdu a v prípade nevyslovenia prípustnosti dovolania z uvedeného dôvodu nie je oprávnený skúmať, či ide inak o vec zásadného právneho významu.

Dovolací súd z predloženého spisu zistil, že žalovaný od 31.10.2001 viedol žalobkyňu ako členku družstva napriek tomu, že nemal preukázané splatenie vstupného vkladu, ktorý je jedným z predpokladov vzniku členstva, resp. nemal doložené rozhodnutie o vyporiadaní dedičstva po nebohých rodičoch žalobkyne, na základe ktorého by sa žalobkyňa stala právoplatným dedičom členských podielov rodičov v A.J., ktoré by následne mohla vložiť do žalovaného družstva. Žalovaný sa začal zaujímať o splnenie predpokladov vzniku členstva až v roku 2007, t. j. 6 rokov od podania prihlášky žalobkyne za člena podielníckeho družstva P.J. Pokiaľ by žalovaný viedol zoznam všetkých svojich členov riadne a v súlade s Obchodným zákonníkom, mohol vzniknutú situáciu riešiť hneď po podaní prihlášky zo strany žalobkyne a nemuselo dôjsť k súdnemu konaniu. Žalovaný nedostatočnou evidenciou a svojou nečinnosťou prispel k začatiu súdneho konania, preto súdy nižšieho stupňa boli oprávnené zvážiť použitie ust. § 150 ods. 1 O. s. p. a žalovanému náhradu trov konania nepriznať.

Na základe uvedených skutočností dospel dovolací súd k záveru, že dovolaním napadnutým výrokom o nepriznaní náhrady trov konania nebola žalovanému ako účastníkovi konania odňatá možnosť konať pred súdom.

Keďže v danom prípade dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu nie je podľa § 239 O. s. p. prípustné a vady uvedené v § 237 O. s. p. neboli zistené, Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalovaného ako neprípustné podľa § 243b ods. 5 prvá veta O. s. p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O. s. p. odmietol.

Dovolací súd náhradu trov dovolacieho konania žalobkyňi ako úspešnej v dovolacom konaní nepriznal, pretože vyčíslená náhrada vo výške 81,82 Eur nebola vynaložená účelne. Právny zástupca žalobkyne si uplatnil trovy právneho zastúpenia za 1 právny úkon, a to za vyhotovenie vyjadrenia k dovolaniu. Právny zástupca žalobkyne vo vyjadrení k podanému dovolaniu len poukázal na skutočnosť, že bolo nepochybne preukázané dôvodné domáhanie sa práva žalobkyne na súde, keďže ju žalovaný bezdôvodne vylúčil z členstva v družstve, pričom ani nevydal poučenie o opravnom prostriedku proti uvedenému rozhodnutiu. Nakoľko podanie žalobkyne neobsahovalo žiadne konkrétne vyjadrenia k dovolaniu, dovolací súd dospel k záveru, že uplatnená náhrada trov konania nebola vynaložená účelne. Zároveň dovolací súd považoval za potrebné uviesť, že názor právneho zástupcu žalobkyne o preukázaní dôvodnosti žaloby je v rozpore s názorom súdu prvého stupňa i odvolacieho súdu, vyjadreného v rozsudku zo dňa 09.11.2009, č. k. 3 Cb 159/2007-60 a rozsudku zo dňa 15.04.2010, č. k. 4 Cob 1/2010-235. Podľa uvedených rozsudkov sa žalobkyňa nestala

členkou družstva, preto nemohla byť ani platne z družstva vylúčená a ako nečlenka nemohla podať predmetnú žalobu.

P o u č e n i e: Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 8. marca 2011

JUDr. Jozef Štefanko, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Michaela Szöcsová